

АЭжБУ Ғылыми кеңесінің
отырысында бекітілген
(01.09.2021 ж. №1 хаттама)
АЭжБУ Академиялық саясатына
Қосымша 26

«ҒҰМАРБЕК ДӘУКЕЕВ АТЫНДАҒЫ АЛМАТЫ ЭНЕРГЕТИКА ЖӘНЕ БАЙЛАНЫС УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ-ДАН ШЫҒАРУ ТӘРТІБІ

1. Құжаттың мақсаты

Осы құжат «Ғұмарбек Дәукеев атындағы Алматы энергетика және байланыс университеті» Коммерциялық емес акционерлік қоғамында білім алушыларды оқудан шығару тәртібін айқындайды.

2. Құжаттың қолданылу саласы

Осы құжаттың талаптары Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлау кезінде оқу процесіне қатысатын университеттің құрылымдық бөлімшелерінің орындауы үшін міндетті болып табылады.

3. Сілтемелер

Осы Ереже Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің нормативтік құжаттары негізінде әзірленді:

- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 31.10.2018 ж. № 604 бүйрүгімен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты.

- Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары қызметтінің үлгілік қағидалары Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 30.10.2018 ж. № 595 бүйрүгімен бекітілген.

- Оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру Қағидалары Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 20.04.2011 ж. № 152 бүйрүгімен бекітілген.

- Жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуга қабылдаудың үлгілік қағидалары Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 31.10.2018 ж. № 600 бүйрүгімен бекітілген.

- АЭжБУ академиялық саясаты.

4. Терминдер мен қысқартулар

Осы Ережеде келесі анықтамалар қолданылады:

Академиялық адалдық – жазбаша жұмыстарды (бакылау, эссе, дипломдық, диссертациялық) орындау, емтихандардағы жауаптар, зерттеулер, өз ұстанымын білдіру, академиялық қызметкерлермен, оқытушылармен және басқа да білім алушылармен өзара қарым-қатынас кезінде білім алушының оқудағы адалдығын білдіретін құндылықтар мен қағидаттар жиынтығы;

Улгерімнің орташа балы GPA (Grade Point Average) – ағымдағы кезеңдегі кредиттердің жалпы санына пән бойынша корытынды баға балдарының сандық эквиваленті және кредиттер сомасының қатынасын білдіретін семестр, оқу жылы немесе бүкіл оқу кезені түріндегі академиялық кезеңдегі білім алушының оқу жетістіктері деңгейінің орташа өлшемді бағасы;

Білім алушыларды қорытынды аттестаттау – түлектердің теориялық білім деңгейін, қалыптасқан кәсіби құзыреттерін, кәсіби міндеттерді орындауға дайындығын және олардың дайындығының білім беру бағдарламасының талаптарына сәйкестігін бағалау рәсімі;

Академиялық улгермеушілік – жеке оқу жоспарын орындау;

Академиялық берешек – білім беру бағдарламасының бір немесе бірнеше оқу пәндері, курстары, пәндері (модульдері) бойынша аралық аттестаттаудың қанагаттанарлықсыз нәтижелері немесе дәлелді себептері болмаған кезде аралық аттестаттаудан өтпеу;

Білім алушыларды аралық аттестаттау – білім алушылардың оку аяқталғаннан кейін бір оку пәнінің бір бөлігінің немесе бүкіл көлемінің мазмұнын менгеру сапасын бағалау мақсатында жүргізілетін рәсім.

Білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау – академиялық кезең ішінде сабак кестесіне сәйкес аудиториялық және аудиториядан тыс сабактарда оқытушымен жүргізілетін оку бағдарламасына (Syllabus) сәйкес білім алушылардың білімін жүйелі тексеру;

Транскрипт (Transcript) – кредиттер мен бағаларды көрсете отырып, тиісті оку кезеңіндегі менгерілген пәндер және (немесе) модульдер мен оку жұмысының басқа түрлерінің тізбесін қамтитын күжат;

Аралық бақылау – пән бойынша білім алушылардың оку жетістіктерін бақылау академиялық күнтізбеге сәйкес өткізілетін тестілеу, коллоквиум немесе бақылау жұмысы түрінде өткізіледі;

Tіrkeu ofisi – білім алушылардың игерген кредиттерін ескере отырып, олардың оку жетістіктерінің тарихын тіркеумен, білім алушылардың аралық және корытынды аттестаттауларын ұйымдастырумен және олардың академиялық рейтингтерін есептеумен айналысады Академиялық қызмет;

Эдвайзер (Advisor) - тиісті білім беру бағдарламасы бойынша білім алушының академиялық тәлімгері функциясын орындайтын, оқыту траекториясын таңдауға (жеке оку жоспарын қалыптастыруға) және оку кезеңінде білім беру бағдарламасын менгеруге жәрдемдесетін оқытушы.

Негізгі ережелер

Академиялық саясаттың 6.2 -тармагына сәйкес білім алушыны ЖОО-дан шыгару келесі жандайларда жүзеге асырылады:

- 1) академиялық үлгерменен үшін;
- 2) академиялық адалдық қағидаттарын бұзғаны үшін;
- 3) ЖОО-ның ішкі тәртіп қағидаларын және Жарғысын бұзғаны үшін;
- 4) білім беру қызметтерін көрсету туралы шарттың талаптарын бұзғаны үшін, оның ішінде оку күнін толемегені үшін;
- 5) өз қалауы бойынша жүргізіледі.

Университеттен шыгарылған білім алушылар, білім беру гранттарының иегерлері білім беру грантынан айырылады. Университетте окуын жалғастырудан бас тартқан жағдайда, білім алушы үш күн мерзімде университеттің жазбаша хабардар етуге міндетті. Онымен шарттық қатынастар жалғасуда және білім беру қызметтерін көрсеткені үшін төлем ректордың оны университеттен шыгару туралы тиісті бүйрүгі шыққан күнге дейін есептеледі.

Университет пен білім алушы арасындағы шарттық қатынастарды тоқтату үшін білім алушыны университеттен шыгару туралы бүйрүқ негіз болып табылады.

Білім алушының қызмет көрсету шартында көзделген құқықтары мен міндеттері окудан шыгарылған күнінен бастап тоқтатылады. Окудан шыгару туралы бүйрүқ шыққан күн окудан шыгарылған күн болып есептеледі.

Университет окудан шыгару туралы бүйрүқ шықканга дейін 3 күн бүрін корпоративтік поштага хабарлама жібере отырып, білім алушыны хабардар етеді. Студенттерге хабарламаны оқымау және хабарламаға жауаптың болмауы окудан шыгаруға кедергі болмайды.

1. Академиялық үлгермеушілігі үшін окудан шыгару.

Академиялық үлгермеушілік – бұл білім беру бағдарламасының (оку жоспарының) талаптарын орындау, жеке оку жоспарының орындалмауы.

Академиялық үлгермеушілік академиялық берешектің болуымен және / немесе GPA үлгерімінің белгіленген ауысу балынан төмен орташа балының болуымен көрінеді.

Білім алушыларды курстан курска ауыстыру практика, қосымша Жазғы семестр және курстан алынған үлгерімнің орташа балы (GPA - Grade Point Average) бойынша нәтижелерді ескере отырып, оку жылышын (аралық аттестаттау) корытындылары бойынша жүзеге асырылады. Білім алушыларды курстан курска ауыстырудың міндетті шарты олардың ЖОО - да белгіленген ауысу балынан төмен емес үлгерімнің орташа балына (GPA-Grade Point Average) қол жеткізуі болып табылады.

1.1. Білім алушы өзінің академиялық рейтингін (GPA) жоғарылатады:

- қосымша жазғы семестрде пәндердің қайта өту немесе қосымша пәндердің оку арқылы.
- қайта оку жылышынан өту кезінде.

GPA ауысу балын алмаған және қосымша жазғы семестрде немесе қайта оку жылында пәндерді қайта оқуға өтініш жазбаган білім алушы академиялық үлгермегендігі үшін университеттен шыгарылады.

Қажетті GPA өту балын жинаған, бірақ келесі семестрдегі пәндер үшін пререквизит болып табылатын пәндер бойынша қосымша жазғы семестрде академиялық берешекті жоймаған білім алушы қайта оқу жылына қалдырылады.

Қайта оқу жылына немесе өз еркімен оқудан шығаруға немесе басқа ЖОО-ға ауысұға қосымша Жазғы семестр аяқталғаннан кейін бір апта ішінде, бірақ келесі оқу жылы басталғанға дейін бір апта бұрын өтініш жазбаган білім алушы академиялық үлгермегендігі үшін университеттен шыгарылады. Ауыстыру және қайта кабылдау туралы өтініштер тек демалыс уақытында және академиялық кезең басталғанға дейін 7 күннен кешіктірілмей қаралады.

Қорытынды аттестаттау бойынша «қанағаттанарлықсыз» деген баға алған білім алушы білім беру бағдарламасының талаптарын орындаған: дипломдық жұмысты (жобаны) немесе магистрлік диссертацияны (жобаны) қорғамаған немесе білім беру бағдарламасының талаптарын орындаған: кешенді емтихан тапсырмадан ретінде академиялық үлгермегендігі үшін ЖОО басшысының бұйрығымен ЖОО-дан шыгарылады.

2. Академиялық адалдық қағидаларын бұзғаны үшін оқудан шығару.

Академиялық адалдықтың негізгі қағидаттары:

1) академиялық жұмыста адалдық пен өзара құрметтеуді қалыптастыратын негізгі институционалдық құндылық ретінде академиялық адалдықты қамтамасыз ету;

2) жоғары этикалық құндылықтарды қалыптастыруға бағытталған академиялық адалдықтың әділ және объективті қағидаларын бекіту;

3) жазбаша бақылау жұмыстарын, емтихандарды, эсселерді, зерттеулерді, презентацияларды орындау және тапсыру кезінде лайықты мінезд-кулық;

4) оқытушының академиялық мәдениетті қалыптастыруға ықпал ететін тәлімгер ретінде өзінің білім алушыларына құрмет көрсетуі;

5) академиялық адалдықты ілгерілеткені және қорғағаны үшін білім беру процесіне қатысушыларды көтермелегу және ынталандыру;

6) оқытушының пәннің нақты саясатын, білім алушыдан күтілетін талаптарды анықтауы;

7) оқытушының білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың нақты параметрлерін айқындау;

8) академиялық адалдық қағидаттарын бұзғаны үшін Қазакстан Республикасының заңнамасына сәйкес шаралар кабылдау;

9) білім алушыларға білім беру, әлеуметтік және психологиялық қолдау көрсететін және академиялық адалдық көріністеріне жол бермеуге мүмкіндік беретін академиялық орта құру болып табылады.

Академиялық адалдықтың бұзылуы ағымдағы бақылауды, ғылыми-зерттеу жұмысын, қорытынды бақылауды (емтихандагы тәртіп ережелерін бұзу), қорытынды аттестаттауды (кешенді емтихандар, бітіру жұмыстарын қорғау) жүргізу кезінде анықталуы мүмкін.

Академиялық адалдықты бұзу түрлері «АЭЖБУ» КЕАК Академиялық адалдық саясатына сәйкес анықталады

Оқытушы, емтихан алушы, ғылыми жетекші академиялық адалдық саясатының ережелерін және/немесе емтихандағы мінезд-кулық ережелерін бұзуда оқу процесі кезінде байқалған білім алушының жұмысын жояды. Бұл ретте оқытушы немесе емтихан алушы немесе ғылыми жетекші, кафедра меншерушісі, Тіркеу офисінің бастығы қол қойған хаттама жасалады. Хаттаманың көшірмесі кафедрада қалады, түпнұсқасы акпараттық жүйеге тиісті өзгерістер енгізу үшін тіркеу офисіне (бұдан әрі - ТО) беріледі.

Болашақта мұндай мінезд-кулықтың алдын алу мақсатында тапсырмаларды орындау кезінде Академиялық адалдық саясатын бұзған студент түсіндірме жазады.

Кафедра отырысында келесі іс-әрекеттер туралы шешімдер қабылданады:

- қайта тапсыру тәртібі Фұмарбек Дәукеев атындағы АЭЖБУ КЕАК-та білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүргізу қағидаларында айқындалатын емтихандар мен бітіру жұмыстарын қоспағанда, білім алушыға оқытушы белгілеген уақытта жойылған жазбаша жұмысты қайта тапсыру құқығын беру туралы;

- Академиялық адалдық фактісінде байкалған білім алушының орындаған жұмысын қайта тапсыру құқығынан айыру туралы.

Аралық аттестаттауды (емтихан сессиясын), қорытынды аттестаттауды өткізу кезінде бұзушылықтар тіркелген жағдайда, қайта тапсыруға тыйым салынады, ал пәнді қайта зерделеу, қорытынды аттестаттаудан қайта өту тәртібі Ғұмарбек Дәукеев атындағы АӘжБУ КЕАҚ-та білім алушылардың үлгеріміне ағымдағы бақылауды, аралық және қорытынды аттестаттауды өткізу қагидаларында айқындалады;

Корытынды аттестаттау өткізілгеннен кейін (бітіру жұмыстарын тексеру нәтижелері бойынша) Академиялық адалдық саясатының бұзылуы анықталған жағдайда, бітіру жұмыстарын тексеру жөніндегі комиссияның тиісті анықтамасы негізінде плагиаттың, қайталаудың, көшірудің анықталған фактілері туралы материалдар одан әрі шешім қабылдау үшін аттестаттау комиссиясына жіберіледі.

Ережені бұзудың әрбір накты жағдайын университет ректорымен арнайы құрылған комиссия талдай алады, оның құрамына АҚ жөніндегі проректор, институт директоры, кафедра менгерушілері, оқу тобының әдвайзерлері және т.б. кіруі мүмкін.

Оқытушы (емтихан алушы, гылыми жетекші немесе қорытынды бақылау (аралық аттестаттау және/немесе қорытынды аттестаттау) рәсімін өткізуге қатысы бар университет қызметкерлері) анықтаған білім алушының академиялық адалдық саясатын бұзудың үштен астам жағдайы тіркелген жағдайда, білім алушы академиялық адалдық қагидаларын бұзғаны үшін оқудан шығарылуға жатады.

Институт директоры университет ректорының атына Академиялық адалдық ережелерін бұзы тарихы және білім алушымен бұрын жүргізілген алдын алу (түсіндіру) жұмысы егжей-тегжейлі баяндалған білім алушыны оқудан шығаруға ұсынылады.

Директордың ұсынысы негізінде оқудан шығару туралы бұйрық шығарылады.

3. ЖОО-ның ішкі тәртіп ережелерін және Жарғысын бұзғаны үшін;

Ішкі тәртіп ережелерін және/немесе университет Жарғысын бұзған жағдайда институт директорының ұсынуымен оқудан шығаруға бұйрық шығарылады.

Университеттің ішкі тәртібін және Жарғысын бұзғаны үшін оқудан шығару:

- оқу тәртібін бұзғаны үшін, университеттепен байланысты жоғалтқаны үшін;
- ағымдағы семестрде 36 сағат және одан да көп көлемде оқу сабактарын дәлелді себептерсіз жүйелі турде өткізгені үшін;

- емтихандагы тәртіп ережелерін бұзғаны үшін;

- университет қабыргасында спирттік ішімдіктер ішкені, алкогольдік, есірткілік масандық немесе басқа түрдегі улануды тудыратын заттарды пайдаланғаны, құмар ойындар ойнағаны үшін;

- ауыр зардаптарға әкеп соғуы мүмкін енбекті қорғауды немесе өрт қауіпсіздігін бұзғаны үшін;

- университет мулкін бұлдіргені үшін;

- университет қабыргасында қогамға жат мінез-құлық үшін.

Білім алушының және университеттің еркінен тыс мән-жайлар бойынша оқудан шығару, оның ішінде:

- шетелдік білім алушыны депортациялау;

- білім алушының қамауға алу, оның түзеу мекемелерінде жазасын өтеу қорытындылары;

- университетте оқуды жалғастыруға мүмкіндік бермейтін басқа жағдайларда.

4. Білім беру қызметтерін көрсету туралы шарттың талаптарын бұзғаны үшін, оның ішінде оқу құнын төлемегені үшін;

Білім алушы білім беру қызметтерін көрсету туралы шарттың талаптарын бұзғаны үшін, оның ішінде институт директорының ұсынуы негізінде оқу құнын төлемегені үшін оқудан шығарылуы мүмкін.

Әрбір жағдайды институт директоры жеке карастыруы мүмкін.

Оқудан шығару туралы шешім негізделген жағдайда ұсыным негізінде оқудан шығару туралы бұйрық шығарылады. Оқу құнын төлемегені үшін оқудан шығарылған ақылы негізде оқытын Студент қарызын өтеген жағдайда оқуға қайта қабылдана алады және оқудан шығарылған күннен бастап төрт апта ішінде осы семестрде оқуын жалғастыра алады.

5. Өз қалауы бойынша.

Білім алушынын (занды өкілдердің) бастамасы бойынша оқудан шығару жүргізіледі:

- өз қалауы бойынша;
- басқа білім беру мекемесіне ауысуына байланысты.

Өз қалауы бойынша оқудан шығарылған жағдайда білім алушы университет ректорының атына оқудан шығару туралы етініш жазады, ол институт директоратында қабылданады және осы етініш негізінде бұйрық шығарылады.

Толтырылған кету парагын ұсынғаннан кейін тіркеу офисі білім алушыға алдыңғы білімі туралы құжатты береді. Білім алушының қалауы бойынша менгерілген пәндер (кредиттер) туралы бағалары бар Транскрипт беріледі.

Басқа білім беру мекемесіне ауысуына байланысты оқудан шығару білім алушыларды ауыстыру және қайта қабылдау қагидаларына сәйкес қабылдаушы ЖОО-дан жеке ісіне сұрау салу және қабылдау туралы бұйрықтан үзінді көшірме негізінде жүргізіледі.

Толтырылған кету парагын тапсырғаннан кейін тіркеу офисі пошта арқылы білім алушының жеке ісін қабылдаушы білім беру мекемесіне жібереді.

Егер білім алушы академиялық демалыста болған жағдайда, онда академиялық демалысты беру мерзімі аяқталуының соңы күніне дейін білім алушы академиялық демалысты аяқтау себебі бойынша одан шығу туралы етініш жазуға және тиісті құжаттарды ұсынуға міндетті. Егер студент қандай да бір себептермен белгіленген мерзімде құжаттарды ұсына алмаса (әскерден қайтару туралы құжаттар кешіктірілген жағдайда), ол өз институттың директоратына ескертуі керек. Олай болмаған жағдайда академиялық демалыс беру мерзімі аяқталған айдан кейін білім алушыны хабардар етпестен оқудан шығару туралы бұйрық шығарылады. Білім алушыны одан әрі қайта қабылдау демалыс кезеңінде жалпы белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

Осы құжатпен тәртіптелмеген мәселелер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына және университеттің нормативтік құжаттарына сәйкес реттеледі.

АК проректоры

Келісілді:
ТО бастығы

АМД директоры

С. Коньшин

В. Неледва

Р. Мухамеджанова